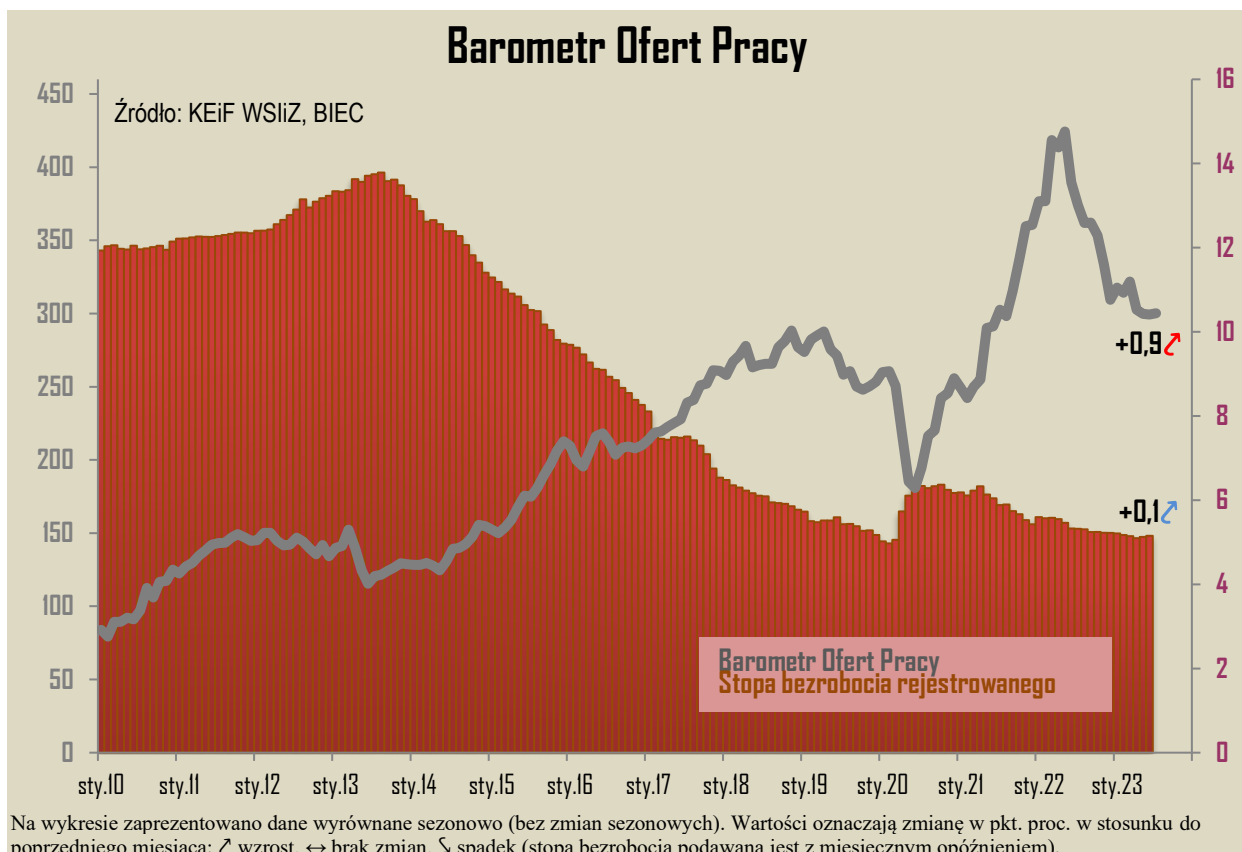

Robert Pater i Herman Cherniaiev

Przybywa pojedynczych ofert pracy, ale ubywa tych od „dużych graczy”

Wartości wskaźnika:

Lipiec 2023: 300,3 pkt.

Czerwiec 2023: 299,4 pkt.

Lipiec 2022: 373,9 pkt.

Barometr Ofert Pracy, przygotowywany przez Katedrę Ekonomii i Finansów WSliZ w Rzeszowie oraz Biuro Inwestycji i Cykli Ekonomicznych, wskazujący na zmiany liczby publikowanych w Internecie ogłoszeń o zatrudnieniu, w lipcu czwarty miesiąc z rzędu nie zmienił znacząco swojej wartości. Podobny brak tendencji pokazuje Wskaźnik Wyprzedzający Konjunktury.

Główną determinantą zaburzeń na rynku wakatów nadal pozostaje schłodzenie koniunktury gospodarczej zarówno krajowej, jak i ogólnoświatowej oraz szereg związanych z tym problemów. Wysoki poziom w ostatnich dwóch latach upadłości zarówno konsumenckiej, jak i w sektorze przedsiębiorstw oraz duża liczba postępowań restrukturyzacyjnych świadczą o trudnościach, z którymi boryka się społeczeństwo i pracodawcy. Gospodarstwa domowe nadal zaciskają pasa, co widać na przykładzie malejącej przez cały bieżący rok sprzedaży detalicznej, zwłaszcza w grupie towarów trwałego użytku. Istotnym czynnikiem dla pracodawców pozostaje również presja płacowa.

Popularność portali internetowych jako metody poszukiwania pracowników w ostatnich latach sukcesywnie wzrastała. W bieżącym roku tendencja ta nieco wyhamowała. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych stanowią pracodawcy, którzy ogłosili 10 lub mniej ofert pracy co najmniej w jednym miesiącu. Jednocześnie obserwujemy wyraźny spadek liczby

pracodawców, którzy opublikowali większą liczbę ofert pracy w Internecie – jednorazowo powyżej 50 ogłoszeń. Są to potencjalnie nowe lub istotnie rozszerzające swoją działalność firmy. Spadek może stanowić pokłosie pesymistycznych nastrojów inwestycyjnych i źle rokuje dla przyszłej dynamiki zatrudnienia. Co więcej liczba wakatów ogłoszonych przez najmniejsze podmioty w lipcu br. w porównaniu do analogicznego okresu przed rokiem jest nieznacznie niższa, podczas gdy liczba wakatów ogłaszanych przez duże podmioty wyraźnie spadła.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, po wyłączeniu bezrobotnych, biorących udział wyłącznie w pracach o charakterze sezonowym, w czerwcu wzrosła o 0,1 punktu proc. i wyniosła 5,2%.

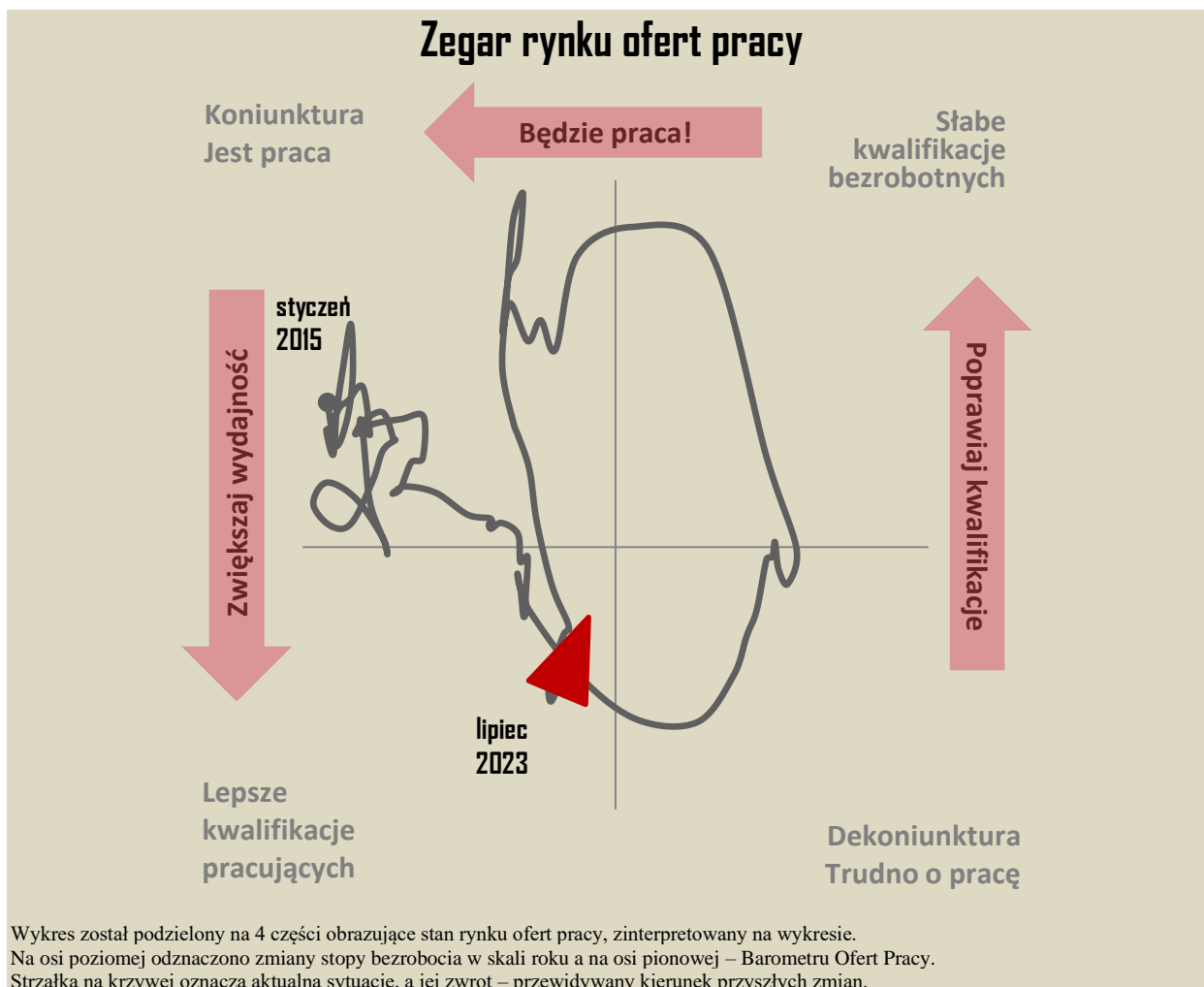
W przekroju województw nie obserwujemy istotnych zmian na rynku internetowych wakatów. W przekroju szerokich grup zawodowych dalsze utrwalenie tendencji spadkowych notujemy w grupie zawodów wymagających wykształcenia w naukach ścisłych, w której liczba ogłoszeń ustawicznie maleje od ponad roku. Najostrzejsze spadki występują w zawodach związanych z cyfryzacją gospodarki. Nieznaczna redukcja liczby ogłoszeń o pracy wystąpiła w zawodach wymagających wykształcenia w naukach społecznych. Po relatywnie dobrym pierwszym kwartale br. liczba ogłoszeń w tej grupie zaczęła spadać i lipcowa redukcja jest czwartą z rzędu. Lepsza sytuacja panuje w usługach oraz w pracy dla osób niewykwalifikowanych. Początek roku przyniósł ożywienie w tych grupach wakatów, choć powolne.

W kilku kategoriach ofert pracy w zawodach wymagających wykształcenia w **naukach społecznych** w lipcu przybyło ogłoszeń. Wśród nich była branża bankowa oraz zawody związane z marketingiem. Sytuacja w bankowości na tle innych kategorii ofert pracy wyróżnia się niską skalą spadków oraz późniejszą reakcją pracodawców na schłodzenie gospodarki. Przyczyniły się do tego relatywnie dobre wyniki finansowe branży – wysokie zyski netto w 2022 r. oraz wyraźnie wyższe niż przed rokiem zyski za pierwsze cztery miesiące bieżącego roku. Obecnie obserwowany wzrost w zawodach marketingowych jest nieco większy niż w bankowości, aczkolwiek skala spadków która je poprzedzała też była wyraźnie większa, stąd mógł zadziać „efekt bazy”. Spadki wystąpiły w nieruchomościach. Symptomy odbicia od dna tej grupy ofert pracy, które obserwowaliśmy na początku bieżącego roku okazały się, póki co, przedwczesne, gdyż liczba wakatów ponownie zmalała do poziomu z grudnia ub. r. Wzrostów nie spowodowało zakończenie pierwszego miesiąca funkcjonowania rządowego programu „Bezpieczny Kredyt 2%”. Wyjątkowo negatywna pozostaje sytuacja zawodów związanych z zasobami ludzkimi, co nie budzi kontrowersji na kurczącym się od roku rynku wakatów. Spadki wciąż notujemy w zawodach biurowych, związanych z pracą w infolinii oraz w finansach z wyłączeniem bankowości. W tych trzech ostatnich grupach pierwszy kwartał br. przyniósł nadzieje wobec wyhamowania spadków, jednak utrwalenie tendencji wzrostowych nie powiodło się, co wiążemy z głównie z przyczynami koniunkturalnymi.

W grupie ofert pracy skierowanych do absolwentów **nauk ścisłych lub inżynierskich** największe spadki występują wciąż w zawodach informatycznych. Pozytywnie zaskoczyła kategoria ofert związanych z badaniami i rozwojem, w której od kilku miesięcy liczba ogłoszeń przestała maleć, i wręcz nawet odrobinę wzrosła. Może być to sygnałem, że wszyscy którzy chcieli ograniczyć aktywność rozwojową w ramach polityki cięcia kosztów prowadzenia działalności już to zrobili i teraz będzie już tylko lepiej. Jednak jedna jaskółka wiosny nie czyni i należy to potwierdzić w kolejnych miesiącach. Dobra sytuacja panuje w przypadku ofert zatrudnienia dla specjalistów ds. bezpieczeństwa pracy, a także ochrony środowiska. Po osiągnięciu szczytu w połowie 2021 r. liczba wakatów pozostała na tym poziomie do dziś. Spośród przyczyn sukcesu wyróżniamy oddziaływanie trendu związanego z zieloną transformacją gospodarki oraz ograniczaniem emisji CO₂.

W zawodach **usługowych** w lipcu nowych ogłoszeń o zatrudnieniu przybyło w branży turystycznej oraz medialnej. W przypadku tej drugiej nie mamy większych oczekiwań, gdyż obserwujemy wyraźny, choć z elementami pewnej fluktuacji, trend spadkowy od 2018 r. W turystyce z kolei lipcowy wzrost przyniósł kolejny rekord. Liczba ogłoszonych wakatów jest największa od początku obserwowania przez nas tej kategorii ofert w 2015 r. Dobra sytuacja pod względem skali dostępnych wakatów, pomimo niewielkiej ich redukcji w bieżącym miesiącu, występuje w branży edukacyjnej, która również oscyluje w okolicach

historycznego maksimum. Poza liczbą wakatów, w turystyce i edukacji w lipcu notujemy jeden z najwyższych odsetków ogłoszeń (wyższy był jedynie w nieruchomościach oraz informatyce), w których oferowano zatrudnienie w ramach działalności gospodarczej (kontrakt B2B), a także na umowę zlecenia. Oferowanie tego typu umów wiąże się z mniejszą odpowiedzialnością wobec pracownika, a także mniejszym obciążeniem podatkowym, co jest wyjątkowo atrakcyjne dla pracodawców w warunkach silnej presji płacowo-kosztowej.

Kolejne wyniki Barometru Ofert Pracy, zawierające dane z sierpnia ukażą się 18 września 2023 roku (poniedziałek) o godz. 9.00.

Barometr Ofert Pracy powstaje na podstawie ogłaszanych w Internecie ofert pracy przy współpracy Katedry Ekonomii i Finansów Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie oraz Biura Inwestycji i Cykli Ekonomicznych. Dane na temat ofert zbierane są każdego miesiąca. Następnie pozbawiane są czynnika sezonowego, co zapewnia ich porównywalność pomiędzy poszczególnymi porami roku, jak i wyłącza wpływ zmian ogłoszeń sezonowych, a więc części ofert dotyczących pracy tymczasowej. Barometr podawany jest w formie indeksu w pkt. proc. Wskazuje na zmiany zapotrzebowania na nowych pracowników. W zestawieniu ze zmianami bezrobocia mówi o tym, w jakiej fazie znajduje się rynek ofert pracy. Zazwyczaj posiada właściwości wyprzedzające w stosunku do zmian zatrudnienia i bezrobocia. Jednak równie ciekawą interpretację ma nietypowe zachowanie w stosunku do innych wskaźników rynku pracy. Może wtedy wskazywać na zmiany strukturalne, zachodzące na rynku pracy. Przykładem takich zmian były lata 2002 i 2009, kiedy Barometr wzrastał wraz ze wzrostem bezrobocia, wskazując na rosnące niedopasowanie kwalifikacji poszukujących zatrudnienia do potrzeb pracodawców, które przyczyniło się do utrzymywania się stopy bezrobocia na wysokim poziomie. Przeciwnie tendencje – spadek Barometru wraz ze spadkiem stopy bezrobocia obserwujemy w 2022 r., co może być zwiastunem nadchodzącej recesji.